

MSV PER 87
28.3.2013

**MINISTARSTVO POMORSTVA PROMETA I
INFRASTRUKTURE**

1630

NACRT

PRIJEDLOG

**ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PLOVIDBI I LUKAMA UNUTARNJIH VODA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLOVIDBI I LUKAMA UNUTARNJIH VODA

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010- pročišćeni tekst).

II OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM I POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda donesen je 2007. godine (Narodne novine br. 109/07 i 132/07), u daljnjem tekstu važeći Zakon. Prilikom donošenja Zakona isti je bio usklađen s pravnom stečevinom Europske unije i to na način da su u Zakon bile prenesene direktive Europske unije iz nadležnosti unutarnje plovidbe tako da je njihovim prenošenjem omogućeno postizanje cilja propisanog pojedinom direktivom. Uredbe Europske unije, glede činjenice njihove izravne primjenljivosti, nisu izravno prenošene, osim u dva članka, nego su stvarani uvjeti da Zakon ne bude prepreka njihovoj primjeni trenutkom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Općenito govoreći, obzirom da se načelo izravne primjene prava Europske unije nije odnosilo na države nečlanice Europske unije, Republika Hrvatska je tijekom pretpristupnog razdoblja imala potrebu ali i mogućnost ugraditi odredbe Europske unije u svoje nacionalne propise s namjerom da time upotpuni pravne praznine u nacionalnom zakonodavstvu nastale nepostojanjem hrvatskih pravnih propisa kojima se reguliraju pojedina područja u Republici Hrvatskoj u odnosu na odgovarajuće pozitivne propise Europske unije. Na taj način osigurana je uspostava sposobnosti za primjenu i provedbu uredbi Europske unije i prije članstva u istoj, što je bilo i u skladu s obvezama preuzetim u okviru pregovaračkog procesa s Europskom unijom.

Na opisani način postupljeno je i prilikom donošenja važećeg Zakona, i to samo u članku 81. stavku 2. i članku 179 stavku 2.

Prilikom donošenja važećeg Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda na odgovarajući način su bile tretirane slijedeće uredbe:

1. Uredbe Vijeća (EEZ) br: 2919 od 17. listopada 1985. godine o utvrđivanju uvjeta za pristup sporazumima prema Revidiranoj Konvenciji o plovidbi Rajnom za plovila ovlaštena za obavljanje prijevoza Rajnom;
2. Uredbe Vijeća (EEZ-a) br: 3921/91 od 16. prosinca 1991. godine kojom se određuju uvjeti pod kojima nerezidentni prijevoznici mogu prevoziti robu ili putnike unutarnjim plovnim putovima unutar države članice;
3. Uredbe Vijeća (EZ) br: 1356/96 od 8. srpnja 1996. godine o zajedničkim pravilima koja se primjenjuju na prijevoz robe ili putnika unutarnjim plovnim

putovima među državama članicama radi uspostavljanja slobode pružanja tih prijevoznih usluga.

Članak 81. stavak 2. važećeg Zakona odnosio se na odredbu iz Uredbe Vijeća EEZ br: 2919/85 od 17. listopada 1985. godine o utvrđivanju uvjeta za pristup sporazumima prema Revidiranoj Konvenciji o plovidbi Rajnom za plovila ovlaštena za obavljanje prijevoza Rajnom. Uredba definira uvjete upisa plovila u upisnik kojim se dokazuje povezanost plovila sa nekom od zemalja članica Europske unije te na temelju toga izdavanje dokumenata kojim je ono ovlašteno obavljati prijevoz Rajnom. S obzirom da će se pristupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju citirana Uredba izravno primjenjivati, neće postojati obveza da i nadalje egzistira odredba iz članka 81. stavaka 2. u našem pozitivnom propisu.

Postojeća situacija je prevladana na način da je članak 81. izmijenjen. Izmjenom je izbjegnuta navedena paralelnost pravnih normi.

Istovremeno, izmjenama članaka 79., 80., 81. i 83. drugačije od dosadašnjeg reguliran je način upisa plovila u upisnike plovila Republike Hrvatske. Upis sada ima restriktivniji zahtjev, ali on ne ovisi i ne dira u pravo da komercijalni prijevoz vlasnici plovila i brodari obavljaju na identičan način, kako domaći tako i prijevoznici iz zemalja članica Europske unije. To pravo slobodnog pristupa tržištu ničim nije narušeno.

Članak 179. stavak 2. važećeg Zakona odnosio se na odredbu iz Uredbe Vijeća EEZ br. 3921/91 od 16. prosinca 1991. godine kojom se određuju uvjeti pod kojima nerezidentni prijevoznici mogu prevoziti robu ili putnike unutarnjim plovnim putovima unutar države članice (kabotaža).

Izmjenom postojećeg članka ukinuta je odredba iz citirane uredbe, čime je izbjegnut paralelizam propisa, budući će odredbe citirane Uredbe biti izravno primjenjivane danom pristupa Republike Hrvatske u Europsku uniju.

U svjetlu budućeg članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, potrebno je do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji osigurati provođenje potrebnih izmjena u nacionalnom zakonodavstvu u odnosu na preuzeti sadržaj uredbi Europske unije, na način da se iz važećeg Zakona one izuzmu zbog načela izravne primjene prava Europske unije.

Izmjenama i dopunama važećeg Zakona ispunjavamo danu obvezu potpunog usklađenja ovoga Zakona s pravnom stečevinom Europske unije.

Kako je izmjena postojećeg Zakona ujedno i prilika da se izmjene i dopune i neke druge odredbe u Zakonu koje poboljšavaju pravni izričaj pojedinih normi, ili su razvojem gospodarskih odnosa nastupile promjene koje iziskuju potrebu drugačije pravne norme, to je ovom prilikom bilo iskorišteno i predložene su izmjene, primjerice: kojima se regulira kako se postupa s plovilima koja su trajno povučena i brisana iz upisnika plovila, naime, ona se moraju ukloniti s unutarnjih voda.

Na bolji način od dosadašnjeg i sukladno pravilima struke u području nadležnosti lučkih kapetanija unutarnjih voda, regulirano je da lučke kapetanije unutarnjih voda umjesto dosadašnje obveze spašavanja ljudskih života i imovine na unutarnjim vodama, (postupanje pri bilo kakvoj nesreći spašavanja života i imovine, pretpostavimo da je riječ o samoubojstvu ili nesreći uslijed poplava) sada, obavljaju

poslove koordinacije spašavanja plovila i osoba sa plovila na unutarnjim vodama u slučaju plovidbene nesreće“. Znači, Lučke kapetanije unutarnjih voda interveniraju prilikom ne bilo kakvih ili svih nesreća , nego samo prilikom plovidbenih nesreća, znači onih koje se nastale u svezi s plovidbom, na način da koordiniraju spašavanje plovila i osoba sa plovila.

III OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Razlozi za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, su osobito opravdani državni razlozi, tj. potreba da se Zakon uskladi s pravnom stečevinom Europske unije iz nadležnosti unutarnje plovidbe, prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PLOVIDBI I LUKAMA UNUTARNJIH VODA**

Članak 1.

U Zakonu o plovidbi i lukama unutarnjih voda (Narodne novine br. 109/2007 i 123/2007), iza članka 1. dodaje se članak 1a. koji glasi:

„Članak 1a.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa slijedećim aktima Europske unije:

- Uredba Vijeća (EEZ) br: 2919 od 17. listopada 1985. godine o utvrđivanju uvjeta za pristup sporazumima prema Revidiranoj Konvenciji o plovidbi Rajnom za plovila ovlaštena za obavljanje prijevoza Rajnom; (31985R2919, Službeni list L 280 od 22.10.1985.)
- Uredba Vijeća (EEZ-a) br: 3921/91 od 16. prosinca 1991. godine kojom se određuju uvjeti pod kojima nerezidentni prijevoznici mogu prevoziti robu ili putnike unutarnjim plovnim putovima unutar države članice; (31991R3921, Službeni list L 373 od 31. 12. 1991.)
- Uredba Vijeća (EZ) br: 1356/96 od 8. srpnja 1996.godine o zajedničkim pravilima koja se primjenjuju na prijevoz robe ili putnika unutarnjim plovnim putovima među državama članicama radi uspostavljanja slobode pružanja tih prijevoznih usluga.“ (31996R1356, Službeni list L 175 od 13. 7. 1996.)“.

Članak 2.

U članku 2. riječi: „riječnog prometa“ zamjenjuju se riječima: “unutarnje plovidbe“.

Članak 3.

U članku 4. točka 19. definicija pojma „*strano plovilo*“ mijenja se i glasi: „strano plovilo je plovilo koje ima državnu pripadnost države koja nije država članica Europske unije i namjenu prema propisima dotične države“,

Iza točke 25. dodaju se točke 25.a i 25.b koje glase:

„25.a *domaći prijevoznik* je prijevoznik registriran u Republici Hrvatskoj za obavljanje djelatnosti prijevoza unutarnjim vodnim putovima“,

„25.b *strani prijevoznik* je prijevoznik registriran za obavljanje djelatnosti prijevoza unutarnjim vodnim putovima u državi koja nije država članica Europske unije“,

U točki 47. definicija pojma „*međunarodni prijevoz*“ mijenja se i glasi: „međunarodni prijevoz je prijevoz plovilima iz bilo koje luke na području Republike Hrvatske u luku izvan područja Republike Hrvatske i obrnuto“,

Članak 4.

U članku 8. iza riječi: „slučaju“ dodaje se riječ: „plovidbene“.

Članak 5.

U članku 13. stavak 3. mijenja se i glasi: „(3) Plovila trajno povučena iz plovidbe i brisana iz upisnika plovila moraju se ukloniti sa unutarnjih voda“.

Članak 6.

U članku 17. točki 1. riječi: „Tehničkim pravilima za plovila unutarnje plovidbe“ zamjenjuju se riječima: „Tehničkim pravilima za statutarnu certifikaciju plovila unutarnje plovidbe“.

Članak 7.

Članak 79. mijenja se i glasi:

„Članak 79.

(1) U upisnik plovila može se upisati:

1. plovilo koje je u cjelini ili djelomično u vlasništvu državljana Republike Hrvatske,
2. plovilo koje je u cjelini ili djelomično u vlasništvu državljana države članice Europske unije ako je brodar pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
3. plovilo koje je u cjelini ili djelomično u vlasništvu pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
4. plovilo koje je u cjelini ili djelomično u vlasništvu pravne osobe sa sjedištem u državi članici Europske unije ako je brodar pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
5. koje je u cjelini ili djelomično u vlasništvu državljana države članice Europske unije ili pravne osobe osnovane sukladno propisima države članice Europske unije i sa sjedištem u državi članici Europske unije, pod uvjetom da se plovilom upravlja iz podružnice u Republici Hrvatskoj,
6. plovilo koje je u vlasništvu fizičke osobe sa prebivalištem izvan države članice Europske unije ako je brodar pravna osoba sa sjedištem u državi članici Europske unije koja ima podružnicu u Republici Hrvatskoj.
7. plovilo koji je u vlasništvu pravne osobe sa sjedištem izvan države članice Europske unije ako je brodar pravna osoba sa sjedištem u državi članici Europske unije koja ima podružnicu u Republici Hrvatskoj.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na čamce.“

Članak 8.

Članak 80. mijenja se i glasi:

„Članak 80.

U slučajevima iz članka 79. stavka 1. točaka 2), 4), 6) i 7) ovoga Zakona sa zahtjevom brodara mora se suglasiti vlasnik plovila.“.

Članak 9.

Članak 81. mijenja se i glasi:

„Članak 81.

(1) U upisnik čamaca upisuje se čamac koji je u cjelini u vlasništvu fizičke ili pravne osobe s prebivalištem, odnosno sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) U upisnik čamaca može se upisati čamac koji je u cjelini ili dijelom u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe ili državljanina Republike Hrvatske koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj ako čamac pretežno boravi u unutarnjim vodama Republike Hrvatske.“.

Članak 10.

U članku 83. riječ: „plovila“ zamjenjuje se riječju: „čamca“.

Članak 11.

U članku 93. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Vlasnik plovila i brodar dužni su u roku od 30 dana podnijeti nadležnoj lučkoj kapetaniiji prijedlog za upis promjene podataka iz stavka 1. i 2. ovoga članka“.

Članak 12.

U članku 178. stavku 2. riječi: „prijevoznika stvari“ zamjenjuju se riječima : „ prijevoza stvari i putnika“.

Članak 13.

Članak 179. mijenja se i glasi:

„Čanak 179

(1) Domaći prijevoz smiju obavljati domaći prijevoznici.

(2) Strani prijevoznici smiju iznimno obavljati domaći prijevoz uz prethodno odobrenje

Ministarstva.

(3) Prijevoznici iz zemalja članica Europske unije smiju obavljati domaći prijevoz pod istim uvjetima kao i domaći prijevoznici.“.

Članak 14.

U članku 203. stavak 2. riječi: „spašavanja ljudskih života i imovine na unutarnjim vodama“ zamjenjuju se riječima: „koordinacije spašavanja plovila i osoba sa plovila na unutarnjim vodama u slučaju plovidbene nesreće“.

Članak 15.

U članku 215. stavku 1. broj: „4“ zamjenjuje se brojem: „3“.

Članak 16.

U članku 257., iza riječi „Narodnim novinama“ umjesto zareza stavlja se točka, a riječi “osim odredbi članka 81. stavka 2. i 3. i članka 179. stavka 2. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom prijema Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije“ se brišu.

Članak 17.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“ osim članka 13. stavka 3. koji stupa na snagu danom pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Obrazloženje

Članak 1.

Sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom EU (Narodne novine br. 93/2011), navedeni su nazivi Uredbi Europske unije s kojima se Zakon usklađuje.

Članak 2.

Pojam „razvitak riječnog prometa“ mijenja se izrazom „razvitak unutarnje plovidbe“ što je sukladno nazivu samog Zakona i definicijama navedenim u istom (čl.4. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda („Narodne novine“ br: 109/07 i 132/07). Ovom izmjenom samo je popravljen pojam koji je u duhu Zakona, ujedno i stručno adekvatan.

Članak 3.

Izmijenjene su definicije pojmova „*strano plovilo*“ i „*međunarodni prijevoz*“, a ujedno su dodane dvije nove točke i to 25.a i 25.b kojima se uvode pojmovi i definicije „*domaći prijevoznik*“ i „*strani prijevoznik*“

Članak 4.

Dodana je riječ: „plovidbene“ čime se precizira da se radi ne o bilo kakvim nesrećama nego o „plovidbenim nesrećama“ što onda bitno uvjetuje način postupanja lučkih kapetanija unutarnjih voda prilikom spašavanja plovila, osoba kao i postupak intervencije u slučaju opasnosti od onečišćenja s plovila, a što će ministar posebnim pravilnikom propisati.

Članak 5.

Regulira situaciju trajnog povlačenja plovila iz plovidbe i brisanja iz upisnika plovila te obveze njihova uklanjanja sa unutarnjih voda.

Dosadašnji članak 13. stavak 3. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (NN-109/2007 i 132/2007) obuhvaćao je sva plovila koja su povučena iz plovidbe. No postoji i pojam „raspreme plovila“ što je definirano člankom 4. točka 22. važećeg Zakona, što podrazumijeva privremeno povlačenje plovila iz eksploatacije i njegov smještaj na određenom dijelu unutarnjih voda. Dakle, i plovila koja se nalaze u raspredi, povučena su iz plovidbe, ali to povlačenje ima privremeni karakter. Kako bi se riješila naprijed navedena nepreciznost i dvojbeni situacija predložena je izmjena članka 13. stavaka 3. što znači da se za uklanjanje nekog plovila s unutarnjih voda moraju ispuniti dva uvjeta: a) trajno povlačenje iz plovidbe i b) brisanje iz upisnika plovila.

Članak 6.

Preciziran je točan naziv „Tehničkih pravila za plovila unutarnjih voda“ koji je do sada bio neprecizan, a ispravan glasi: „Tehnička pravila za statutarnu certifikaciju plovila unutarnje plovidbe“ što je pak sukladno Direktivi 2006/87/EC Europskog parlamenta i vijeća od 12. prosinca 2006. godine o tehničkim zahtjevima za plovila unutarnjih voda i o ukidanju Direktive Vijeća 82/714/EEC – a s kojom je RH usklađena što je postignuto donošenjem dvaju Pravilnika :

- 1) Tehnička pravila za statutarnu certifikaciju čamaca unutarnje plovidbe (NN 3/09),
- 2) Tehnička pravila za statutarnu certifikaciju plovila unutarnje plovidbe (NN 23/09).

Članak 7.

Dosadašnjim člankom 79. st. 1. važećeg zakona bio je propisan institut obveznog upisa plovila u vlasništvu domaćih fizičkih i pravnih osoba, a odredbom čl. 81. st. 1. bio je propisan fakultativni upis plovila u vlasništvu fizičkih osoba s prebivalištem u zemlji članici EU, odnosno pravnih osoba sa sjedištem u zemlji članici EU ili čiji su većinski vlasnici državljani zemlje članice EU s prebivalištem/stalnim boravištem ili sjedištem u zemlji članici EU. To praktički znači da domaće osobe nisu mogle svoja plovila upisati u nekoj od zemalja članica EU, a osobama iz zemalja članica EU to pravo upisa plovila je bilo bezuvjetno omogućeno. Takvo liberalno rješenje, osim što je nelogično, suprotno je i odredbi čl. 3. Konvencije o upisu brodova unutarnje plovidbe iz 1965. godine koja je stupila na snagu 24. lipnja 1982., a Republiku Hrvatsku obvezuje od 31. srpnja 2002. godine. Osim Republike Hrvatske navedenom Konvencijom s dodatna dva Protokola obvezane su Austrija, Francuska, Bjelorusija, Luxemburg, Nizozemska, Srbija, Švicarska i Crna Gora. Dakle, dosadašnje zakonsko rješenje predstavlja kršenje međunarodne obveze koju je RH preuzela.

Predloženim rješenjima članka 79. st. 1. napušta se institut obveznog upisa plovila i propisuje se fakultativni upis plovila u vlasništvu domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba, a sve sukladno navedenoj Konvenciji, propisima i praksi EU, bez prigovora da se time plovila čiji su vlasnici ili brodari osobe iz EU diskriminiraju u odnosu na plovila čiji su vlasnici ili brodari hrvatske državne pripadnosti.

Pitanje upisa plovila valja razmatrati odvojeno od domaćeg prijevoza (kabotaže) jer upis plovila čiji je vlasnik ili brodar osoba iz EU u hrvatski upisnik plovila uopće nije nikakav uvjet da bi ta plovila mogla obavljati domaći prijevoz (kabotažu). Štoviše, predloženo rješenje u cijelosti je sukladno s Uredbom Vijeća (EEZ) broj 2919/85. Tom Uredbom se zahtijeva određena veza između vlasnika, odnosno brodarka plovila i države koja izdaje upisni list. Međutim, u slučaju dosadašnjeg fakultativnog upisa iz članka 81. st. 1. ZPLUV nije bila potrebna nikakva veza između RH kao države upisa plovila i vlasnika, odnosno brodarka plovila. Ovakvo rješenje propisano je još 2008. godine i Pomorskim zakonikom a stupa na snagu danom ulaska RH u punopravno članstvo EU. Stavkom 2. čl. 79. pravi se jasna distinkcija između upisa plovila i upisa čamca koja se dalje razrađuje u novom članku 81.

Stavci 2. i 3. članka 79. su izmjenom samog članka prestali postojati (ukinuti su) iz razlog što se sadržaj tih stavaka ujedno nalazi u člancima 203. stavak 3., članku 95. i članku 88. stavku 4., pa smo ocijenili da je iz tog razloga moguće izmijeniti i ta dva stavka navedenog članka jer nema potrebe da se ista odredba nalazi u više članaka u Zakonu.

Članak 8.

Članak 80. je modificiran zbog opisanih novih rješenja članka 79. st. 1. ali i dalje zahtijeva suglasnost vlasnika plovila u slučajevima kada brodar plovila želi plovilo upisati u upisnik plovila koji se vodi pri nadležnoj lučkoj kapetaniji unutarnjih voda u Republici Hrvatskoj.

Članak 9.

Članak 81. je potpuno nov poradi činjenice da se sada člankom 79. st. 1. u cijelosti rješava pitanje upisa plovila. S druge strane, u dosadašnjem tekstu Zakona uopće nije bilo razdvojeno pitanje upisa čamca od upisa plovila, a što je neophodno. Predloženo rješenje sukladno je rješidbi iz podzakonskog akta i Pomorskog zakonika pri čemu je zadržan obvezan upis čamca

u vlasništvu hrvatskih osoba (pravnih i fizičkih) ali i dopušten fakultativni upis čamaca u vlasništvu stranih osoba, pod uvjetom da ti čamci pretežno borave u unutarnjim vodama RH.

Članak 10.

Izmjena u članku 83. uslijedila je kao posljedica predloženog rješenja iz članka 79.

Članak 11.

Članak 93. stavak 4. predstavlja nadopunu postojećeg članka koji propisuje sadržaj lista „B“ uloška upisnika plovila. Međutim, do sada nije postajala precizno utvrđena obveza vlasnika i brodaru da prijave lučkoj kapetaniji promjene podataka koji se vode u listu „B“ napose prava vlasništva, sva osobna ograničenja vlasnika u svezi s raspolaganjem plovilom kao i podatke o brodaru. Predloženom dopunom ova obveza se jasno propisuje i veže uz objektivni rok od 30 dana.

Članak 12.

Ovim je na preciznije način normirano da se radi o prijevozu stvari i putnika.

Članak 13.

Ovaj članka predstavlja uskladbu kako ne bi došlo do paralelizma primjene Uredbe 3921/91 od 16. prosinca 1991. godine kojom se određuju uvjeti pod kojima nerezidentni prijevoznici mogu prevoziti robu ili putnike unutarnjim plovnim putovima unutar države članice. Izmjenom se predlaže da to mogu biti. a) domaći prijevoznici; b) strani prijevoznici iznimno, uz prethodno odobrenje Ministarstva (nadležnog za unutarnju plovidbu); i c) Prijevoznici iz zemalja članica Europske unije smiju obavljati domaći prijevoz pod istim uvjetima kao i domaći prijevoznici.

Članak 14.

Ovim člankom je na bolji način od dosadašnjeg i sukladno pravilima struke u području nadležnosti lučkih kapetanija unutarnjih voda, regulirano da lučke kapetanije unutarnjih voda umjesto dosadašnjeg izričaja da (citiraju): „obavljaju poslove spašavanja ljudskih života i imovine na unutarnjim vodama“ što izravno predstavlja široku obvezu, koja je dijelom i u nadležnosti služba sigurnosti, Ministarstva unutarnjih poslova, sada kao bolje rješenje i primjerenije stvarnoj nadležnosti lučkih kapetanija unutarnjih voda predlažemo da to bude riješeno na slijedeći način (citiraju): „Lučke kapetanije obavljaju poslove koordinacije spašavanja plovila i osoba sa plovila na unutarnjim vodama u slučaju plovidbene nesreće“. Znači, Lučke kapetanije unutarnjih voda interveniraju prilikom ne bilo kakvih, nego upravo plovidbenih nesreća, na način da koordiniraju spašavanje plovila i osoba sa plovila.

Članak 15.

Ispravljena je greška u pisanju: „*lapsus calami*“.

Članak 16.

Briše se dio teksta članka 257. naime, brišu se riječi : „osim odredbi članka 81.stavka 2. i 3. i članka 179. stavka 2. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju“ iz razloga što članstvom Republike Hrvatske u EU izravno stupaju na snagu odredbe Uredbi EU, pa je opravdano bilo izbrisati dio teksta kako je navedeno.

Članak 17.

Propisuje se vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona, Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama osim članka 13. stavka 3.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 2.

Razvitak riječnog prometa, vodni putovi i luke unutarnjih voda od gospodarskog su interesa za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu.

Članak 4.

Pojedini pojmovi u ovom Zakonu znače:

1. *unutarnje vode* su rijeke, kanali i jezera osim rijeka jadranskog sliva u dijelu toka kojim se obavlja pomorska plovidba,
2. *vodni put* je dio unutarnjih voda na kojem se obavlja plovidba, klasificiran i otvoren za plovidbu,
3. *plovni put* je dio vodnog puta propisane dubine, širine i drugih mjera koji je uređen, obilježen i siguran za plovidbu,
4. *plovilo* je plovni objekt namijenjen za plovidbu ili plutanje unutarnjim vodama,
5. *vojno plovilo* je plovilo koje je pod zapovjedništvom oružanih snaga i čija je posada podvrgnuta vojnoj disciplini,
6. *javno plovilo* je plovilo namijenjeno za obavljanje djelatnosti od općeg interesa države, čiji je vlasnik, odnosno brodar država ili neko drugo državno tijelo i koje služi isključivo u negospodarske svrhe, osim vojnog plovila (npr. plovila policije, lučke kapetanije, carine, lučke uprave, Agencije za vodne putove, i sl.),
7. *motorno plovilo* je plovilo na vlastiti motorni pogon,
8. *nuklearno plovilo* je plovilo opremljeno uređajem na nuklearni pogon,
9. *putničko plovilo* je plovilo konstruirano i opremljeno za prijevoz više od 12 putnika,
10. *plutajući objekt* je plovilo koje u uobičajenim okolnostima nije namijenjeno za kretanje unutarnjim vodama,
11. *čamac* je plovilo kraće od 20 m i volumena manjeg od 100 m³, osim tegljača, potiskivača, putničkog plovila i plovila osposobljenog za pokretanje bočnog sastava,
12. *skelski prijelaz* je dio unutarnjih voda s izgrađenim i uređenim prilaznim putovima opremljen za sigurno prilaženje, ukrcaj i iskrcaj osoba, životinja i stvari koje se prevoze skelom,
13. *tegljač* je plovilo posebno konstruirano i opremljeno za pokretanje tegljenog sastava,
14. *potiskivač* je plovilo posebno konstruirano i opremljeno za pokretanje potiskivanog sastava,
15. *potiskivani sastav* je čvrsto povezana skupina plovila osim čamaca od kojih je barem jedno smješteno ispred potiskivača,
16. *tegljeni sastav* je skupina od jednog ili više plovila osim čamaca koje tegli jedan ili više tegljača koji čine tegljeni sastav,
17. *sastav* je potiskivani, tegljeni ili bočni sastav,
18. *domaće plovilo* je plovilo koje ima hrvatsku državnu pripadnost i upisano je u jedan od hrvatskih upisnika plovila,
19. *strano plovilo* je plovilo koje ima stranu državnu pripadnost i namjenu prema propisima dotične države,
20. *EU plovilo* je plovilo koje ima državnu pripadnost jedne od država članica Europske unije i namjenu prema propisima dotične države,
21. *plovilo u gradnji* je plovilo koje se gradi od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje, do trenutka upisa u upisnik plovila,

22. *rasprema* je privremeno povlačenje plovila iz eksploatacije i njegov smještaj na određenom dijelu unutarnjih voda,
23. *priznato klasifikacijsko društvo* je klasifikacijsko društvo koje je priznato u skladu s procedurama i kriterijima prema posebnom propisu,
24. *brodar* je svaka osoba koja je kao posjednik plovila nositelj plovidbenog pothvata, s tim da se pretpostavlja dok se ne dokaže protivno, da je brodar osoba koja je u odgovarajući upisnik upisana kao vlasnik plovila,
25. *prijevoznik* je brodar koji obavlja prijevoz na temelju ugovora o prijevozu koji je zaključio s naručiteljem,
26. *putnik* je svaka osoba na plovilu osim djece mlađe od 1 godine života i posade plovila,
27. *stanje opijenosti* je stanje osobe kod koje je utvrđena prisutnost alkohola u organizmu više od 0,5 g/kg mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka, analizom krvi ili urina, liječničkim pregledom i drugim metodama i aparatima. Jednako tako, smatrat će se da je u stanju opijenosti osoba kod koje je utvrđena prisutnost u organizmu opojnih droga ili drugih tvari koje mijenjaju stanje svijesti odgovarajućim sredstvima ili uređajima, liječničkim pregledom ili analizom krvi i/ili urina,
28. *međunarodni vodni put* je vodni put na kojem je dozvoljena plovidba plovilima svih zastava,
29. *međudržavni vodni put* je vodni put na kojem je dozvoljena plovidba plovila pod zastavom Republike Hrvatske i granične države na tom vodnom putu,
30. *državni vodni put* je vodni put na kojem je bez posebnog odobrenja dozvoljena plovidba samo plovilima pod zastavom Republike Hrvatske,
31. *luka* je dio vodnog puta i s njim neposredno povezani kopneni prostor koji je namijenjen i opremljen za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovila, ukrcaj, iskrcaj i skladištenje robe ili ukrcaj i iskrcaj putnika, u kojoj se obavljaju različite komplementarne djelatnosti koje su s robom ili s plovilom u neposrednoj ekonomskoj, prometnoj i tehnološkoj vezi. U smislu ovoga Zakona luka predstavlja luku otvorenu za javni promet,
32. *pristanište* je dio vodnog puta i s njim neposredno povezani kopneni prostor koji je namijenjen i opremljen za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovila,
33. *zimovnik* je posebna vrsta pristaništa namijenjen i uređen za zaštitu plovila od leda i drugih opasnosti,
34. *lučko područje* je područje luke ili pristaništa koje se koristi za obavljanje lučkih djelatnosti, kojim upravlja upravitelj luke i na kojem vrijedi poseban režim kontrole dolaska i odlaska plovila te ulaska i izlaska vozila i osoba,
35. *lučki akvatorij* – dio vodnog puta u sklopu lučkog područja, u naravi prostor neposredno uz obalu te izdvojena sidrišta,
36. *sidrište* je uređeni i obilježeni prostor na vodnom putu namijenjen za sidrenje plovila,
37. *upravitelj luke* – lučka uprava odnosno svaka osoba koja upravlja lukom ili pristaništem,
38. *lučke usluge* – usluge komercijalne prirode koje se obavljaju u lukama uz naknadu prema objavljenoj tarifi,
39. *lučki operater* – svaka osoba koja pruža jednu ili više lučkih usluga,
40. *lučki korisnik* – lučki operater, odnosno bilo koja osoba koja obavlja lučku djelatnost u luci ili pristaništu,
41. *ponton* – vrsta plutajućeg objekta posebno konstruiranog za pristajanje plovila,
42. *boksaža* – vrsta lučke usluge kojom se obavlja manevriranje plovilima u luci,
43. *prekrcaj za osobne potrebe* – situacija gdje lučki korisnik obavlja za osobne potrebe jednu ili više lučkih usluga gdje ne zaključuje ugovor s trećom stranom za obavljanje takvih usluga,
44. *Riječni informacijski servisi (RIS)* jesu informacijske usluge ujednačenog standarda namijenjene kao podrška upravljanju prometom na unutarnjim vodama, uključujući gdje god je to tehnički opravdano vezu s drugim načinima prijevoza,

45. *komercijalni prijevoz* je svaki prijevoz plovilima koji se obavlja na temelju ugovora o prijevozu,
46. *prijevoz za osobne potrebe* je prijevoz plovilima koji se obavlja za osobne potrebe svake osobe kao pomoćna djelatnost uz osnovnu djelatnost,
47. *međunarodni prijevoz* je prijevoz plovilima iz bilo koje domaće luke u stranu luku i obratno,
48. *domaći prijevoz (kabotaža)* je prijevoz plovilima između luka na području Republike Hrvatske,
49. *ozbiljan poremećaj tržišta* – pojava na transportnom tržištu u unutarnjoj plovidbi koja može uzrokovati ozbiljan i potencijalno trajan višak ponude nad potražnjom te predstavlja ozbiljnu prijetnju financijskoj stabilnosti i opstanku velikog broja prijevoznika u unutarnjoj plovidbi, osim ako kratkoročne i srednjoročne prognoze tržišta pokazuju značajna i trajna poboljšanja,
50. *osobnom ispravom* smatraju se brodarska knjižica, dozvola za ukrcaj, svjedodžba o stručnoj osposobljenosti i uvjerenje za osposobljenosti za vođenja čamca,
51. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za unutarnju plovidbu,
52. *ministar* je čelnik Ministarstva.

Članak 8.

Ministar će posebnim pravilnikom propisati postupak spašavanja osoba i plovila u slučaju nesreće na unutarnjim vodama i postupak intervencije u slučaju opasnosti od onečišćenja s plovila.

Članak 13.

- (1) Oštećena ili potopljena plovila koja ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili znače opasnost od onečišćenja moraju se po nalogu nadležne lučke kapetanije ukloniti s unutarnjih voda.
- (2) Plovila koja nisu upisana u odgovarajući upisnik plovila ne mogu boraviti na unutarnjim vodama, osim ako su izuzeta od obveze upisa.
- (3) Plovila povučena iz plovidbe moraju se ukloniti s unutarnjih voda.
- (4) Plovila iz stavka 2. i 3. ovoga članka moraju se po nalogu nadležne lučke kapetanije, odnosno inspektora sigurnosti plovidbe ukloniti s unutarnjih voda.

Članak 17.

Plovilo može ploviti u određenim granicama plovidbe, koristiti se za određenu namjenu ili boraviti na unutarnjim vodama ukoliko:

1. udovoljava uvjetima propisanim Tehničkim pravilima za plovila unutarnje plovidbe (u daljnjem tekstu: Tehnička pravila),
2. ima ukrcan propisani broj stručno osposobljenih članova posade,
3. je smještaj i broj ukrcanih putnika na plovilu u skladu s važećim propisima kojima se uređuju uvjeti za prijevoz putnika,
4. je teret na plovilu ukrcan pravilno i u skladu s propisima kojima se uređuju uvjeti prijevoza tereta.

Članak 79.

- (1) U upisnik plovila mora se upisati plovilo koje je u cjelini u vlasništvu fizičkih osoba koji su hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, odnosno pravnih osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.
- (2) Upis plovila obavlja nadležna lučka kapetanija, koja donosi rješenje o upisu i izdaje upisni list, odnosno dozvolu za plovidbu čamca.
- (3) Upis plovila u upisnik plovila obavlja se na zahtjev vlasnika plovila.

Članak 80.

U upisnik plovila može biti upisano plovilo čiji je brodar fizička osoba koja je hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da je vlasnik plovila dao suglasnost za upis.

Članak 81.

- (1) U upisnik plovila može biti upisano plovilo čiji je vlasnik i brodar:
 - fizička osoba državljanin zemlje članice Europske unije koja ima prebivalište ili stalno boravište u zemlji članici Europske unije, ili
 - pravna osoba osnovana prema propisima zemlje članice Europske unije koja ima sjedište u zemlji članici Europske unije, ili čiji su većinski vlasnici i članovi uprave državljani zemlje članice Europske unije koje imaju prebivalište, stalno boravište ili sjedište u zemlji članici Europske unije.
- (2) Plovila upisana u upisnik plovila stječu status Rajnskog plovila ako ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Status Rajnskog plovila upisuje se u upisni list.
- (4) Vlasnik i brodar plovila dužan je odmah pisanim putem izvijestiti lučku kapetaniju kod koje je plovilo upisano o promjeni ili prestanku uvjeta iz stavka 1. ovoga članka i dostaviti upisni list.

Članak 83.

Vlasnik plovila koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, obvezan je ovlastiti pravnu ili fizičku osobu u Republici Hrvatskoj da ga u vrijeme odsutnosti zastupa pred nadležnim hrvatskim tijelima.

Članak 93.

- (1) U list B uloška glavne knjige upisnika plovila upisuje se tvrtka, odnosno naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime, prezime i prebivalište fizičke osobe koja je vlasnik plovila i sva osobna ograničenja vlasnika u vezi s raspolaganjem plovilom.
- (2) Ako brodar nije vlasnik plovila, u list B uloška glavne knjige upisnika plovila mora se upisati i tvrtka, odnosno naziv i sjedište brodarka pravne osobe ili ime, prezime i prebivalište brodarka fizičke osobe.
- (3) U list B upisnika plovila u gradnji mogu se, radi određenosti naručitelja, upisati tvrtka ili naziv i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište brodarka ili naručitelja.

Članak 178.

- (1) Komercijalni prijevoz unutarnjim vodnim putovima smije obavljati brodar na temelju odobrenja Ministarstva za obavljanje komercijalnog prijevoza.
- (2) Brodar iz stavka 1. ovoga članka mora dokazati profesionalnu sposobnost za obavljanje djelatnosti prijevoznika stvari unutarnjim vodnim putovima, koja se dokazuje posebnom ispravom.
- (3) Ukoliko je isprava iz stavka 2. ovoga Zakona izdana prema propisu zemlje članice Europske unije priznaje se kao da je izdana u Republici Hrvatskoj.
- (4) Posebne uvjete za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

Članak 179.

- 1) Prijevoz vodnim putovima između dvije domaće luke mogu obavljati domaći prijevoznici.
- (2) Prijevoz vodnim putovima između dvije domaće luke mogu obavljati prijevoznici zemalja članica Europske unije koji ispunjavaju uvjete iz članka 81. ovoga Zakona.
- (3) Ostali prijevoznici mogu obavljati prijevoz između dvije domaće luke samo na temelju odobrenja Ministarstva.

Članak 203.

- (1) Lučke kapetanije su područne jedinice Ministarstva koje nemaju svojstvo pravne osobe.
- (2) Lučke kapetanije obavljaju poslove nadzora sigurnosti plovidbe, spašavanja ljudskih života i imovine na unutarnjim vodama, provode istrage plovidbenih nesreća, inspekcijske poslove, poslove utvrđivanja sposobnosti čamaca za plovidbu, poslove utvrđivanja stručne osposobljenosti članova posade za stjecanje zvanja u unutarnjoj plovidbi, tehničke i druge stručne poslove sigurnosti plovidbe koji su im ovim Zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost.
- (3) Lučke kapetanije obavljaju i upravne poslove iz svoje nadležnosti a naročito upisivanje i brisanje plovila te s tim u vezi vode propisane službene evidencije, poslove izdavanja propisanih isprava i knjiga, osobnih isprava članova posade, rješavaju u prekršajnim postupcima te obavljaju i druge upravne poslove koji su im ovim Zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Članak 215.

- (1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz članka 210. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona utvrdi da je stanje vodnog puta i objekata sigurnosti plovidbe takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, naredit će se Agenciji da vodni put i objekte sigurnosti plovidbe dovede u stanje za sigurnu plovidbu te će se privremeno ograničiti ili zabraniti plovidba.
- (2) Inspektor sigurnosti plovidbe može narediti interventne radove održavanja vodnog puta najviše na rok od 15 dana. Na zahtjev Agencije, dulji rok za izvođenje takvih radova odredit će Ministarstvo.

Članak 257.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi članka 81. stavka 2. i 3. i članka 179. stavka 2. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom prijema Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.